

[Ministeren for offentlige arbejder]

Med vedtagelsen af loven om hovedstadsområdets kollektive personbefordring, L 270 fra 1977, blev det økonomiske ansvar for såvel drift som anlæg af baner for lokaltrafik alene inden for hovedstadsområdet overført fra staten til hovedstadsrådet, HR. Samtidig fik HR et årligt tilskud fra staten (kompensationsydelse), der skal modsvare statens ved ordningen sparede udgifter til drift og anlæg af de af loven omfattede statslige baner i hovedstadsområdet, således at HR blev holdt »skadesløs« for overflytningen.

Det er således efter loven HR, der skal træffe beslutning om og afholde investeringsudgifterne for den kollektive persontrafik i hovedstadsområdet. I besvarelse af et spørgsmål fra udvalget om offentlige arbejder, der behandlede lovforslaget, anførte ministeren i sit svar i den forbindelse bl.a. følgende:

»Det kan ikke udelukkes, at det forhold, at hovedstadsrådet på de pågældende punkter får fuld beslutningskompetence, vil medføre større investeringer i hovedstadsområdet på jernbanesiden, end hvis man fortsatte med den nuværende ordning. Dette forhold vil imidlertid ikke på nogen måde komme til at belaste statskassen og dermed øve indflydelse på trafikbetjeningen i den øvrige del af landet. Ved den årlige kompensationsydelse, som staten i henhold til forslagets § 10 skal yde hovedstadsrådet, er der helt gjort op med statens forpligtelse til investering i lokal kollektiv trafik i hovedstadsområdet for tiden fremover.«

Spørgsmålet om kompensationsbeløbets størrelse, herunder hvilke investeringer der var forudsat at skulle gennemføres for beløbet, er senere taget op til drøftelse på anmodning af HR. Denne førte til nedsættelse af det såkaldte Würtzenudvalg, der afgav betænkning den 30. september 1980.

Resultatet heraf blev aftalen mellem ministeren for offentlige arbejder og HR af 14. oktober 1981 om et ekstraordinært statsligt tilskud til nyt S-togsmateriel på 180 mill. kr. fordelt over årene 1982-85. Det fastslås i aftalens afsnit 3, punkt e, at »der er endvidere enighed om, at der med nærværende aftale er gjort op én gang for alle med de udestående spørgsmål vedrørende den oprindelige investeringskompensation for så vidt angår ministeriet for offentlige arbejder«.

HR kan frit afgøre, til hvilke formål, bane- eller busdrift, kompensationsydelsen skal

anvendes. Herefter er det således HRs afgørelse, om man finder det påkrævet at udbygge de nuværende udmærkede busforbindelser til Amager, eller om man eventuelt vil etablere en by- eller tunnelbaneforbindelse.

Med den ved loven skabte ordning for persontrafikken i hovedstadsområdet er der således ingen baggrund for noget initiativ fra min side med hensyn til anlæg eller finansiering af en baneforbindelse til Amager til betjening af områdets beboere og erhvervsliv.

Spm. nr. S 103

Til udenrigsministeren (15/10 85) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil udenrigsministeren straks tage initiativ til en ny international indsats for at hindre henrettelsen af Benjamin Moloise?«

Begrundelse

Spørgeren har netop i dag – tirsdag kl. 14.00 – fået oplyst, at den engelske radio, BBC, har meddelt, at de sydafrikanske myndigheder vil henrette Benjamin Moloise fredag morgen kl. 7.00 sydafrikansk tid.

Hvis denne oplysning er korrekt, hvad man udmærket kan frygte, så er det klart, at kun en ny, hurtig og massiv international proteststorm kan hindre henrettelsen.

Ministeren har tidligere deltaget i bestræbelserne på at hindre henrettelsen, bl.a. i forbindelse med den tilspidsede situation i sagen i august 1985.

I august lykkedes det – ikke mindst på grund af sikkerhedsrådets udtalelse og henvendelsen fra de ti – at få udsat henrettelsen.

Den danske regering bør derfor søge at samle så mange regeringer som muligt om en henvendelse inden fredag.

Svar (28/10 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den 16. oktober deltog Danmark i en henvendelse til den sydafrikanske regering foretaget af EPS-formandskabet på vegne af de tolv med henblik på at forhindre henrettelsen af Benjamin Moloise, og dagen efter sendte jeg sammen med mine nordiske kollegaer et telegram til præsident Botha med samme formål. Det er tragisk, at disse og andre tilsvarende internationale bestræbelser har været